

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความ
น่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน: กรณีศึกษาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24

วารานิชฐ์ มีล้อมสาร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2563

**State Audit Standards of the Kingdom of Thailand for Financial Audits
result in the Reliability of Financial Statement Information:
A Case Study of Office of Auditor General of Thailand under the Office
of Financial Audit and Supplies Management 1-24**

Waranit Miluesan

**A Thematic Paper Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program
College of Innovative Business and Accountancy, Dhurakij Pundit University**

2020

ใบรับรองสารนิพนธ์

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

หัวข้อสารนิพนธ์ มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ
 ของข้อมูลงบการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
เสนอโดย นางสาววารานิชช์ มีถือสาร
สาขาวิชา บัญชีมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.พัทธนันท์ เพชรเชิดชู)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผศ.ดร.ดารณี เอื้อชนะจิต)

.....กรรมการ

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชีรับรองแล้ว

.....คณบดีวิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี

(ผศ.ดร.ศิริเดช คำสุพรหม)

วันที่ 20 เดือน ก.ค. พ.ศ. 2563

หัวข้อสารนิพนธ์	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน: กรณีศึกษาสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 – 24
ชื่อผู้เขียน	วารานิชฐ์ มีล้อมสาร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คารณิ เอื้อชนะจิต
สาขาวิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ศึกษาวิธีการปฏิบัติ และเพื่อเสนอแนะสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงิน ที่ 1 - 24 จำนวน 1,186 ราย และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 433 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.51

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเข้าใจในมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินอยู่ในระดับมาก โดยส่วนมากมีความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเป็นอันดับแรก รองลงมาคือเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ต่อมาคือเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ เข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล นอกจากนี้ประโยชน์ของการวิจัยและข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคตได้นำเสนอในวิจัยนี้ด้วย

Thematic Paper Title	State Audit Standards of the Kingdom of Thailand for Financial Audits result in the Reliability of Financial Statement Information: A Case Study of Office of Auditor General of Thailand under the Office of Financial Audit and Supplies Management 1-24
Author	Waranit Miluesan
Thematic Paper Advisor	Asst.Prof. Dr.Daranee Uachanachit
Department	Accountancy
Academic year	2019

ABSTRACT

The objective of this research was to study the national auditing standards regarding financial audits to ensure the reliability of financial statement information, and to study how to practice and to recommend it to the Office of the Auditor General in order to lead the financial statements auditing operation meet the standard of National Auditing. To collect the data, questionnaires were distributed to the 1186 auditing practitioners of the Office of the Auditor General of the Office of Financial Audit 1 - 24. However only 443 auditing practitioners (36.51 percent) responded to the questionnaires.

The results of the research showed that the auditing practitioners, the Office of the Auditor General of Thailand had a high level of understanding on the national auditing standards for financial auditing. The professional skepticism was the most, followed by understanding the principle of standard of the national audit, professional judgment, and reasonable assurance, respectively. In addition, the research benefits and recommendations for the future research have been presented in this research.

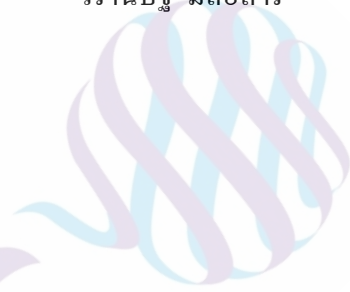
กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง ด้วยความกรุณาอย่างสูงของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คารณิ เอื้อชนะจิต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจทานและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้ งานวิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัยจนสามารถ นำความรู้มาใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว และเพื่อน ๆ ทุกคน ผู้ซึ่งเป็นทั้งแรงบันดาลใจคอยให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่าง สมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอแจ้งว่า ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับ ผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยในเรื่องมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินส่งผล ให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ได้เป็นอย่างดีสืบไป

วารานิชฐ์ มีลี้อสาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
1.6 สมมติฐานการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์.....	7
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดและทฤษฎี.....	8
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
3. ระเบียบวิธีการวิจัย.....	32
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย.....	33
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	35
4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	35
4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงิน.....	38
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ.....	40
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ.....	42
4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบ วิชาชีพ.....	43
4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบ การเงิน.....	45
4.7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อ ตัวแปรตาม.....	47
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	49
5.1 สรุปผลการศึกษา.....	49
5.2 อภิปรายผล.....	52
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	60
ประวัติผู้เขียน.....	67

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง.....	33
4.1 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี.....	36
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่าง สมเหตุสมผล.....	39
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ.....	40
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการตรวจสอบการเงินด้าน การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ.....	42
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ ประกอบวิชาชีพ.....	44
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน.....	45
4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลงบการเงิน.....	47

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าการการตรวจเงินแผ่นดินจะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เทียบธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การตรวจสอบต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน การดำเนินงานโดยสุจริต ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ และการป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐด้วย ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับ การตรวจเงินแผ่นดิน และให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไปนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งครอบคลุมการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน รวมถึงการตรวจสอบงบการเงิน เป็นการตรวจสอบการแสดงผลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกรอบแนวคิดการรายงานทางการเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบการดำเนินงาน ของหน่วยรับตรวจเพื่อแสดงความเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ้มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนด และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจ ในการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ การตรวจสอบโดยใช้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐให้ถือปฏิบัติกับการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไป ตามหลักการบัญชีเกณฑ์คงค้างภายใต้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

หลักการบัญชีทั่วไปในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ กำหนดให้มีหน่วยงานที่เสนอรายงาน (Reporting Entities) คือ หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานจะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อนำไปจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ หน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ได้แก่ หน่วยงานทั้งหมดที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล หน่วยงานที่ดำเนินงานโดยใช้เงินทั้งหมดหรือเงินส่วนใหญ่จากเงินงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ องค์การมหาชน องค์กรดังกล่าวมีฐานะเป็นนิติบุคคล รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (ที่มา: กระทรวงการคลัง, 2562) หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานของรัฐบาลจะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปของหน่วยงานของรัฐ จะต้องเป็นรายงานการเงินที่รวมเงินทุกประเภท และหากมีหน่วยงานภายใต้การควบคุม ต้องจัดทำรายงานการเงินรวมทั้งรวมหน่วยงานย่อยทุกแห่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐนั้น ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวมในการพิจารณาว่าหน่วยงานย่อยอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ ให้ใช้หลักของการควบคุมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา การควบคุม หมายถึง อำนาจในการควบคุมหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับนโยบายด้านการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น การควบคุมนี้ไม่จำเป็นต้องเข้าไปรับผิดชอบตัดสินใจในการดำเนินงานประจำวันของหน่วยงานที่ถูกควบคุม แต่เป็นการเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงานโดยรวมของหน่วยงานที่ถูกควบคุม รายงานการเงินของหน่วยงานระดับกรม จะต้องแสดงภาพรวมของหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนภูมิภาค และหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัด รวมทั้งกิจกรรมเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นเงินนอกงบประมาณที่กฎหมายอนุญาตให้นำไปใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เงินทุนหมุนเวียน หรือกองทุนเงินนอกงบประมาณที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้รายงานการเงินแสดงรายการที่ครอบคลุมทรัพยากรทั้งหมดที่หน่วยงานใช้ไปเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตตามเป้าหมายของหน่วยงาน

ลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินมีประโยชน์ต่อผู้ใช้รายงานการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการ

ตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ ดังจะอธิบายรายละเอียดได้โดยความเข้าใจได้ก็คือ ข้อมูลในรายงานการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้ใช้รายงานการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในรายงานการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้รายงานการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี และยังมีคุณภาพประการที่ 2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ คือ ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้รายงานการเงิน ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจได้เมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้รายงานการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้รายงานการเงินได้ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูล ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและความมีสาระสำคัญของข้อมูลนั้น และคุณภาพประการที่ 3 ความเชื่อถือได้ คือ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือการ แสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงเนื้อหา และความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้นก็ได้ ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ รายงานการเงินจะขาดความเป็นกลาง เมื่อหน่วยงานเสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ในการจัดทำรายงานการเงิน หน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ข้อมูลในรายงานการเงินที่เชื่อถือได้ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงรายการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้รายงานการเงินเข้าใจผิด การเปรียบเทียบกันได้ คือ ผู้ใช้รายงานการเงินจะต้องสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินของหน่วยงานในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น และยังสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินระหว่างหน่วยงานเพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ดังนั้น การวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

จึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติภายในหน่วยงานเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลา หรือเป็นการปฏิบัติของหน่วยงานแต่ละแห่งก็ตาม (ที่มา: กระทรวงการคลัง, 2562)

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบการเงิน โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งในลักษณะการตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการเงิน โดยเฉพาะแต่เพียงอย่างเดียวมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ต้องอาศัยหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อที่จะทำให้งบการเงินที่ตรวจสอบได้มีความ ถูกต้อง ครบถ้วน และส่งผลให้งบการเงินเกิดความน่าเชื่อถือได้หรือไม่ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ความมีสาระสำคัญ การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลนั้น ในการตรวจสอบรายงานการเงิน ผู้ตรวจสอบต้องได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรืออาจจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของข้อมูลงบการเงิน ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเป็นความเชื่อมั่นในระดับสูง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ตรวจสอบได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อย่างไรก็ตามความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลไม่ใช่ความเชื่อมั่นในระดับสูงสุด เนื่องจากการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้หลักฐานการสอบบัญชีส่วนใหญ่ที่ผู้ตรวจสอบใช้ในการสรุปผลและแสดงความเห็นนั้นมีลักษณะที่ต้องใช้ดุลพินิจมากกว่าที่จะเป็นหลักฐานที่ให้ข้อสรุปในตัวเอง นำไปสู่การให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดได้ การสอบทานรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบลดความเสี่ยงของการให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ยังมีความเสี่ยงสูงกว่าให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปจากวิธีปฏิบัติและหลักฐานที่ได้รับในรูปแบบที่แสดงว่ามีเรื่องที่ทำให้ผู้ตรวจสอบเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นมีการแสดงข้อมูลตามข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ความมีสาระสำคัญ ต่อเมื่อ

1. หากมีข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริง รายการหนึ่งหรือรายการใดขัดต่อข้อเท็จจริงจัดได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีสาระสำคัญจำเป็นต่อการตรวจสอบมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น รับรายได้งบประมาณ แต่ไม่ลงบันทึกบัญชี มีผลกระทบต่อผู้ใช้รายงาน

2. ข้อเท็จจริงมีอิทธิพลต่อผู้ใช้งบการเงิน

3. ต้องดูความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพด้วย ซึ่งมีผลกระทบมาจากการเมืองอื่น ๆ ด้วย และปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นมาช่วยในการตรวจสอบด้วย ผู้ตรวจสอบต้องใช้ดุลพินิจอย่างดีและนำไปใช้ประเมินผลกระทบด้วย อยู่ในรายงานของผู้ตรวจสอบบัญชี

การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ การนำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ คิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลงบการเงิน
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลงบการเงิน
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลงบการเงิน
4. เพื่อศึกษาผลกระทบของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ ที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลงบการเงิน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน กรณีศึกษาสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 1,186 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2563) ได้สุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 1,186 ราย ประกอบด้วยข้าราชการ จำนวน 943 ราย และลูกจ้าง จำนวน 243 ราย ฐานข้อมูลจากสำนักงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2563

ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณของ Yamane (1967) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและพัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 433 ราย ประกอบด้วยข้าราชการ จำนวน 281 ราย และลูกจ้าง จำนวน 152 ราย รวมทั้งสิ้น 433 ราย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

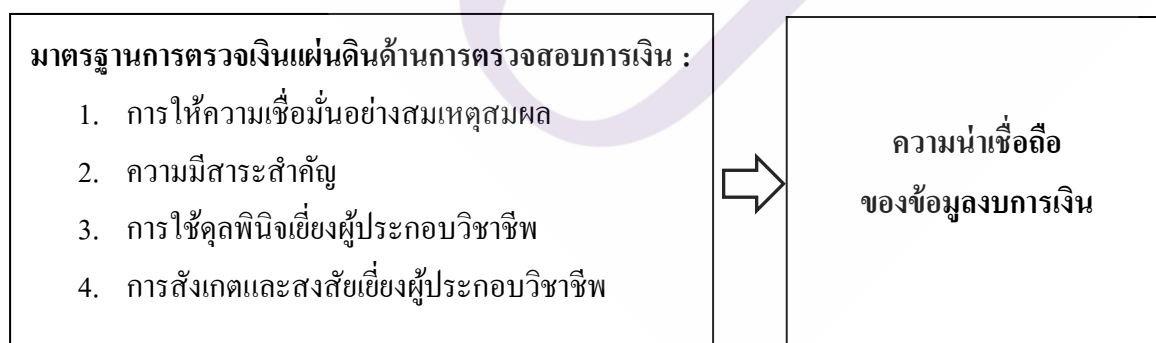
1. ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถในกระบวนการตรวจสอบงบการเงิน
2. เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของการตรวจสอบงบการเงินที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตรวจสอบงบการเงินให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. เป็นข้อเสนอแนะให้แก่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งจะได้เป็นการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงินให้เกิดความน่าเชื่อถือ

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

เรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.6 สมมติฐานการวิจัย

H1: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

H2: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

H3: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

H4: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

1.7 นิยามศัพท์

การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลนั้น ในการตรวจสอบรายงานการเงิน ผู้ตรวจสอบต้องได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า รายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรืออาจจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของข้อมูลงบการเงิน

ความมีสาระสำคัญ หมายถึง ความมีสาระสำคัญไม่ได้จำกัดอยู่ที่การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงิน มีสาระสำคัญเชิงคุณภาพ ปัจจัยเชิงคุณภาพ ในการใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจสอบ

การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง นำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง มีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวังในการวางแผน

ความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน หมายถึง ข้อมูลงบการเงินที่เป็นประโยชน์ ต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาโดยมีสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจเงินแผ่นดินในปัจจุบันจึงเป็นองค์กรตรวจสอบ อิสระและเป็นกลาง ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้เสนอรายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี และมีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลัง ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้น แก่เจ้าหน้าที่หรือ พนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 การตรวจเงินแผ่นดินต้องกระทำด้วยความสุจริต รอบคอบ โปร่งใส เที่ยงธรรม กล้าหาญ ปราศจากอคติ และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล การตรวจสอบต้องคำนึงถึงการดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงความคุ้มค่า ความสงบเรียบร้อย ความไว้วางใจของสาธารณชน การดำเนินงานโดยสุจริต ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของหน่วยรับตรวจ และการป้องกันความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐด้วย ในการตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงพยานหลักฐานของตน (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้นำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) มาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ที่สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แก่ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก และปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยการส่งเสริมให้ข้าราชการที่บรรจุใหม่ได้ทราบถึงกฎหมาย และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการ ปฏิบัติงานเพื่อเป็นบุคลากรที่ดีต่อไป และส่งเสริมสนับสนุนให้ข้าราชการยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปฏิบัติตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้เกี่ยวกับมาตรการป้องกันการทุจริต ส่งเสริมให้หน่วยงานย่อยประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริตในหน่วยงาน ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต เพื่อให้มีการพัฒนามาตรการ กลไก หรือระบบในการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริตต่าง ๆ จัดให้มีช่องทางประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ประกาศสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต

ประกาศสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต มาตรการการใช้ดุลพินิจและการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ ผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน แนวทางปฏิบัติ และคู่มือการตรวจสอบตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้ดุลพินิจ และการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจ โดยผู้ตรวจสอบต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ หรือคู่มือการตรวจสอบโดยใช้ดุลพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ และปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวัง เป็นกลาง ภายใต้การควบคุม กำกับ ดูแลตามสายการบังคับบัญชา และมีการติดตามจากส่วนราชการภายในที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ผู้ตรวจสอบต้องรักษามาตรฐานของการปฏิบัติงานในการใช้ดุลพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ตลอดขั้นตอนการตรวจสอบตั้งแต่การคัดเลือกเรื่องหรือหน่วยรับตรวจ

วางแผนการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบ อาทิ การตัดสินใจว่าจะตรวจสอบเรื่องใดหรือหน่วยรับตรวจใดการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต และระยะเวลาของการตรวจสอบ การพิจารณาว่าข้อตรวจพบใดมีความสำคัญเพียงพอที่จะรายงาน การประเมินหลักฐานที่ได้รับให้เพียงพอที่จะตอบวัตถุประสงค์การตรวจสอบจากหลักฐานที่ได้รับ การแสดงความเห็นจากผลการตรวจสอบและการให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมที่มีความเป็นไปได้ ในทางปฏิบัติและเป็นไปตามกฎหมาย ให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นดำเนินการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจของผู้ตรวจสอบให้มีความถูกต้อง เหมาะสม และดำเนินการควบคุมคุณภาพงานตรวจสอบ ตามวิธีการ ขั้นตอนที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ให้ส่วนราชการภายในที่เกี่ยวข้องมี หน้าที่ติดตามผลการควบคุมคุณภาพหรือการสอบทานเพื่อการประกันคุณภาพงานตรวจสอบ ดำเนินการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจสอบตามวิธีการขั้นตอนตามคู่มือการประกัน คุณภาพที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด ทั้งนี้ ผู้ทำหน้าที่สอบทานเพื่อการประกันคุณภาพ ต้องมีความเป็นอิสระในการสอบทานงานตรวจสอบและไม่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตรวจสอบ นั้น ส่วนราชการภายในที่เกี่ยวข้องที่มีหน้าที่ในการกำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไปตาม ระเบียบ ประกาศ หรือข้อบังคับในเรื่องการกำกับการตรวจเงินแผ่นดิน ดำเนินการกำกับการตรวจ เงินแผ่นดิน โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในการตรวจสอบที่ไม่เป็นไปตามนโยบายการตรวจ เงินแผ่นดินหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หรือตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงิน การคลังของรัฐอย่างเคร่งครัดส่วนราชการภายในที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่จัดทำแนวปฏิบัติหรือคู่มือการ ตรวจสอบดำเนินการจัดทำแนวปฏิบัติและคู่มือดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการ ตรวจเงินแผ่นดินและเสนอให้มีการทบทวน ปรับปรุง ให้ทันสมัยอยู่เสมอ โดยสอดคล้องกับ มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินสากลรวมถึงให้มีการเผยแพร่คู่มือและแนวทางปฏิบัติการตรวจสอบ แก่ผู้ตรวจสอบและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจัดเก็บในรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ สามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ โดยให้เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการจัดทำหนังสือคำรับรองตนเองตามมาตรการภายในเพื่อ ส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในแต่ละปีงบประมาณ ภายในเดือนตุลาคมตามที่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และให้ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติตาม มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอย่างเคร่งครัด กรณีที่เจ้าหน้าที่และบุคลากรอื่นของสำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดินที่ฝ่าฝืนการปฏิบัติตามมาตรการนี้ โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ผู้นั้นถูกดำเนินการ ทางวินัย ทางกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง (ที่มา: สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

หลักการบัญชีทั่วไปในมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ กำหนดให้มีหน่วยงานที่เสนอรายงาน (Reporting Entities) คือ หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานจะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อนำไปจัดทำรายงานการเงินรวมภาครัฐ หน่วยงานของรัฐตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ได้แก่ หน่วยงานทั้งหมดที่อยู่ในความควบคุมของรัฐบาล หน่วยงานที่ดำเนินงานโดยใช้เงินทั้งหมดหรือเงินส่วนใหญ่จากเงินงบประมาณ รวมทั้งหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด ประกอบด้วย ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ องค์การมหาชน องค์การดังกล่าว มีฐานะเป็นนิติบุคคล รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด (ที่มา: กระทรวงการคลัง, 2562) หน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานของรัฐบาล จะต้องจัดทำรายงานการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปของหน่วยงานของรัฐ จะต้องเป็นรายงานการเงินที่รวมเงินทุกประเภท และหากมีหน่วยงานภายใต้การควบคุม ต้องจัดทำรายงานการเงินรวมที่รวมหน่วยงานย่อยทุกแห่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐนั้น ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม ในการพิจารณาว่าหน่วยงานย่อยอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ ให้ใช้หลักของการควบคุมเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา การควบคุม หมายถึง อำนาจในการควบคุมหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับนโยบายด้านการเงินและการดำเนินงานเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์จากการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น การควบคุมนี้ไม่จำเป็นต้องเข้าไปปรับขีดขอบตัดสินใจในการดำเนินงานประจำวันของหน่วยงานที่ถูกควบคุม แต่เป็นการเข้าไปมีบทบาทสำคัญในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายการดำเนินงานโดยรวมของหน่วยงานที่ถูกควบคุม รายงานการเงินของหน่วยงานระดับกรม จะต้องแสดงภาพรวมของหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานส่วนภูมิภาค และหน่วยงานย่อย ภายใต้สังกัด รวมทั้งกิจกรรมเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นเงินนอกงบประมาณที่กฎหมายอนุญาตให้นำไปใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เงินทุนหมุนเวียน หรือกองทุนเงินนอกงบประมาณที่อยู่ในความควบคุมของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้รายงานการเงินแสดงรายการที่ครอบคลุมทรัพยากรทั้งหมดที่หน่วยงานใช้ไปเพื่อก่อให้เกิดผลผลิตตามเป้าหมายของหน่วยงาน

ลักษณะเชิงคุณภาพของรายงานการเงิน หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ข้อมูลในรายงานการเงินมีประโยชน์ต่อผู้รายงานการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ความเข้าใจได้ ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความเชื่อถือได้ และการเปรียบเทียบกันได้ ดังจะอธิบายรายละเอียดได้โดยความเข้าใจได้ ก็คือ ข้อมูลในรายงานการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ในทันทีที่ผู้รายงานการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลที่ซับซ้อนแต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจก็ไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในรายงานการเงิน จึงต้องมีข้อสมมติว่าผู้ใช้งารายงานการเงินมีความรู้ตามควรเกี่ยวกับกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจและการบัญชี และยังมีคุณภาพประการที่ 2 ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ คือ ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งารายงานการเงิน ข้อมูลจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจได้เมื่อข้อมูลนั้นช่วยให้ผู้ใช้งารายงานการเงินสามารถประเมินเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาดของผลการประเมินที่ผ่านมาของผู้ใช้งารายงานการเงินได้ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของข้อมูล ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลและมีความมีสาระสำคัญของข้อมูลนั้น ประการที่ 3 ความเชื่อถือได้ คือ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ซึ่งข้อมูลที่เชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือการแสดงรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีจะต้องแสดงเนื้อหา และความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ มิใช่ตามรูปแบบทางกฎหมายเพียงอย่างเดียว เนื้อหาของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีอาจไม่ตรงกับรูปแบบทางกฎหมายหรือรูปแบบที่สร้างขึ้นก็ได้ ข้อมูลที่มีความเป็นกลางจะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ รายงานการเงินจะขาดความเป็นกลาง เมื่อหน่วยงานเสนอรายงานให้ข้อมูลที่มีผลทำให้ผู้ใช้งารายงานการเงินเบี่ยงเบนการตัดสินใจไปตามความต้องการของหน่วยงานนั้น ในการจัดทำรายงานการเงินหน่วยงานจะต้องใช้ความระมัดระวังในเรื่องความไม่แน่นอนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการเก็บหนี้ การประมาณอายุการใช้งานของสินทรัพย์ถาวร เป็นต้น หน่วยงานอาจแสดงความไม่แน่นอนดังกล่าวโดยการเปิดเผยถึงลักษณะผลกระทบ รวมถึงการใช้ดุลยพินิจในการประมาณการภายใต้ความไม่แน่นอนเพื่อมิให้สินทรัพย์หรือรายได้แสดงจำนวนสูงเกินไป และมีให้หนี้สินหรือค่าใช้จ่ายแสดงจำนวนต่ำเกินไป ข้อมูลในรายงานการเงินที่เชื่อถือได้ ต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญและต้นทุนในการจัดทำ การไม่แสดงรายการบางรายการอาจทำให้ข้อมูลมีความผิดพลาดหรือจะทำให้ผู้ใช้งารายงานการเงินเข้าใจผิด การเปรียบเทียบกันได้ คือ ผู้ใช้งารายงานการเงินจะต้องสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินของหน่วยงานในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อคาดคะเนแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานนั้น และยังสามารถเปรียบเทียบรายงานการเงินระหว่างหน่วยงานเพื่อประเมินฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน ดังนั้น การวัดมูลค่าและการแสดงผลกระทบทางการเงินของรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จึงจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติภายในหน่วยงานเดียวกันแต่ต่างรอบระยะเวลา หรือเป็นการปฏิบัติของหน่วยงานแต่ละแห่งก็ตาม (ที่มา: กระทรวงการคลัง, 2562)

นโยบายการบัญชีทั่วไป การโอนสินทรัพย์และหนี้สินระหว่างหน่วยงาน การโอนย้ายสินทรัพย์และหนี้สินจากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่งตามนโยบายของรัฐบาล ให้รับรู้มูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้นเป็นรายการปรับปรุงส่วนทุนของหน่วยงาน ผู้โอนและผู้รับโอน การรับรู้สินทรัพย์ การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นสินทรัพย์จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังนี้ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจาก สินทรัพย์นั้น และมูลค่าของสินทรัพย์นั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ การรับรู้หนี้สิน ในการพิจารณาว่ารายการใดจะบันทึกเป็นหนี้สินจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ได้แก่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ เพื่อนำไปชำระภาระผูกพันนั้น และมูลค่าของภาระผูกพันที่จะต้องชำระนั้นสามารถวัดได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ ส่วนทุน/สินทรัพย์สุทธิ รัฐบาลจะถือส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิของหน่วยงานแทนประชาชน ส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิของ หน่วยงานโดยทั่วไปประกอบด้วย ทุนหน่วยงานจะบันทึกบัญชีทุนเมื่อเริ่มตั้งหน่วยงานหรือเมื่อเริ่มปฏิบัติตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง โดยหน่วยงานจะต้องสำรวจสินทรัพย์และหนี้สินเพื่อตั้งยอดบัญชีด้วยจำนวนผลต่างระหว่างสินทรัพย์ และหนี้สินในบัญชีทุน และรายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสมจะแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานที่สะสมมา ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี ซึ่งหน่วยงานจะนำมาบันทึกเพิ่มหรือลดส่วนทุนหรือสินทรัพย์สุทธิ ณ วันที่จัดทำรายงาน การรับรู้รายได้ การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นรายได้จะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ดังนี้ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของรายได้ และสามารถวัดมูลค่าของรายการดังกล่าวได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ การรับรู้ค่าใช้จ่าย การพิจารณาว่ารายการใดจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจะต้องเข้าหลักเกณฑ์ 2 ประการ ได้แก่ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในการเกิดขึ้นของค่าใช้จ่าย และสามารถวัดมูลค่าของค่าใช้จ่ายได้อย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ

การปฏิบัติในช่วงเปลี่ยนแปลงและวันถือปฏิบัติ หลักการและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติกับรายงานการเงินสำหรับรอบระยะเวลา ที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป โดยให้หน่วยงานนำไปถือปฏิบัติกับรายการ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นต้นไป (ที่มา : กระทรวงกลางคลัง, 2562)

ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 บัญญัติให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินให้ครอบคลุม การตรวจเงินแผ่นดินแต่ละด้าน ดังนั้น เพื่อให้การตรวจเงินแผ่นดินเป็นไปตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ที่มีมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐาน

การตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นที่ยอมรับของสากล ซึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าว คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับฟังความคิดเห็น ของหน่วยรับตรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว ขอบเขตของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไป มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินทั่วไปนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งครอบคลุม การตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตาม กฎหมาย และการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การตรวจสอบการเงิน เป็นการ ตรวจสอบการแสดงผลข้อมูลทางการเงินของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตาม แม่บทการรายงานทาง การเงิน และอาจรวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การตรวจสอบการปฏิบัติตาม กฎหมาย เป็นการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ ในความ ครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของ หน่วยรับตรวจเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าเป็นไปโดยประหยัด คุ่มค่า เกิดผลสัมฤทธิ์และมีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับ ตรวจในการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ บุคคลที่ เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบด้วย คณะกรรมการ ผู้ตรวจสอบ หน่วยรับตรวจ หน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ตรวจสอบต้อง มีความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน อันได้แก่ ความซื่อตรง (integrity) ความเป็นอิสระ เที่ยงธรรมและเป็นกลาง (Independence and Objectivity) ความรู้ ความสามารถ (Competence) การปฏิบัติตนเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ (Professional Behavior) และความโปร่งใส และการรักษาความลับ (Transparency and Confidentiality) ผู้ตรวจสอบต้องดำเนินการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หากความปรากฏต่อ คณะกรรมการว่า การตรวจสอบไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ว่าการรับไปดำเนินการปรับปรุง แก้ไข หรือปฏิบัติให้ ถูกต้องต่อไป ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าผู้ตรวจสอบดำเนินการตรวจสอบไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน หน่วยรับตรวจมีสิทธิยื่นคำร้องไปยังคณะกรรมการเพื่อ พิจารณาวินิจฉัย ต่อไป ในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงิน แผ่นดิน ก่อให้เกิด ปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน หรือยังไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการ หน่วยรับตรวจอาจแจ้งให้ คณะกรรมการทราบและพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินหรือ

เสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผน การปฏิบัติราชการได้ ในกรณีที่ผู้ตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการ ตรวจสอบเงินแผ่นดินนี้ โดยสุจริต ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ระบบการควบคุมคุณภาพมี องค์ประกอบ อันได้แก่ ความรับผิดชอบของผู้ว่า การต่อคุณภาพงาน ของสำนักงาน ข้อกำหนดทาง จริยธรรม การบริหารงานตรวจสอบและงานอื่น ทรัพยากรบุคคล การปฏิบัติงาน ตรวจสอบ และ การติดตามผล ผู้ตรวจสอบต้องจัดทำและจัดเก็บเอกสารหลักฐานการตรวจสอบเพื่อใช้ในการอ้างอิง สอบทาน และยืนยันความถูกต้องของผลการตรวจสอบตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยการ จัดเก็บต้องทำอย่างเป็นระบบ ปลอดภัย สะดวกในการสืบค้น

มาตรฐานการตรวจสอบงบการเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินนี้ จัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการตรวจสอบการเงิน โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งในลักษณะการตรวจสอบที่เกี่ยวข้อง กับการตรวจสอบการเงิน โดยเฉพาะแต่เพียงอย่างเดียวมาตรฐานการตรวจสอบเงินแผ่นดินด้านการ ตรวจสอบงบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ต้องอาศัยหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจสอบเงินแผ่นดินเพื่อที่จะทำให้งบการเงินที่ตรวจสอบได้มีความ ถูกต้อง ครบถ้วน และส่งผลให้งบการเงินเกิดความน่าเชื่อถือได้หรือไม่ โดยอาศัยหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ความมีสาระสำคัญ การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมถึงการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล นั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

งานที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ตามที่ปรากฏในแม่บทสำหรับงานที่ให้ความ เชื่อมั่น หมายถึง การลดความเสี่ยงของงานที่ให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับต่ำที่ยอมรับได้ใน สถานการณ์ของงานนั้น เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปของ ผู้ประกอบวิชาชีพในรูปแบบที่ เป็นการแสดงความเห็น (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2559)

สมพงษ์ พรอุปถัมภ์ และธัญลักษณ์ วิจิตรสารวงษ์ (2557) ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล คือ ความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้ เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐาน การสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อ ภาวการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมี ผลต่อ การตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน

งามฉวี โชติยมนตรี และอนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2547) ผู้สอบบัญชีให้ความเชื่อมั่นอย่าง เชื่อถือได้ของงบการเงินที่ผู้บริหารได้ให้การรับรองไว้ โดยมีผู้ใช้งบการเงินเป็นผู้ใช้ประโยชน์จาก

การรับรองนั้น ความเห็นของผู้สอบบัญชีเป็นความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผล กล่าวคือ การตรวจสอบงบการเงินตามมาตรฐานการสอบบัญชีให้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินโดยรวมไม่แสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง หรือไม่ได้แสดง หรือมีการแสดงข้อมูลผิดพลาด อันเป็นสาระสำคัญ หรือนัยสำคัญ

การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลนั้น ในการตรวจสอบรายงานการเงิน ผู้ตรวจสอบต้องได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรืออาจจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของข้อมูลงบการเงิน ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเป็นความเชื่อมั่นในระดับสูง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ตรวจสอบได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ลดความเสี่ยงในการสอบบัญชีให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อย่างไรก็ตามความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลไม่ใช่ความเชื่อมั่นในระดับสูงสุด เนื่องจากการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้หลักฐานการสอบบัญชีส่วนใหญ่ที่ผู้ตรวจสอบใช้ในการสรุปผลและแสดงความเห็นนั้นมีลักษณะที่ต้องใช้ดุลพินิจมากกว่าที่จะเป็นหลักฐานที่ให้ข้อสรุปในตัวเอง นำไปสู่การให้ความเชื่อมั่นอย่างจำกัดได้ การสอบทานรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบลดความเสี่ยงของการให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ยังมีความเสี่ยงสูงกว่าให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงข้อสรุปจากวิธีปฏิบัติและหลักฐานที่ได้รับในรูปแบบที่แสดงว่ามีเรื่องที่ทำให้ผู้ตรวจสอบเชื่อว่าข้อมูลที่ให้ความเชื่อมั่นมีการแสดงข้อมูลตามต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

จากนิยามที่กล่าวไปในเบื้องต้นสรุปได้ว่า การให้ความเชื่อมั่น อย่างสมเหตุสมผล หมายถึง การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลนั้น ในการตรวจสอบรายงานการเงิน ผู้ตรวจสอบต้องได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายงานการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรืออาจจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดของข้อมูลงบการเงิน

ความมีสาระสำคัญ นั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

รัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และชุตินันท์ ดิษฐ์สันเทียะ (2553) ความมีสาระสำคัญ หมายถึง รายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีซึ่งผู้ใช้งบการเงินไม่ได้รับทราบแล้วอาจตัดสินใจผิดไปจากกรณีที่ได้รับทราบ ความมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดและลักษณะของรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้ข้อมูลในการพิจารณาว่าข้อมูลมีนัยสำคัญหรือไม่นั้น ให้พิจารณาจากผลกระทบที่มีต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจเป็นสำคัญ กล่าวคือ หากการไม่

แสดงข้อมูลที่ผิดพลาดมีผลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้การเงิน จะถือว่าข้อมูลนั้นมีนัยสำคัญ โดยปกติแล้วรายการที่ผิดพลาดอาจมีนัยสำคัญมากกว่ารายการที่เกิดขึ้นตามปกติ

ความมีสาระสำคัญ ต่อเมื่อ

1. หากมีข้อมูลขัดต่อข้อเท็จจริง รายการหนึ่งหรือรายการใดขัดต่อข้อเท็จจริงจัดได้ว่าเป็นข้อมูลที่มีสาระสำคัญจำเป็นต่อการตรวจสอบมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ เช่น รับรายได้งบประมาณ แต่ไม่ลงบันทึกบัญชี มีเหตุผลต่อผู้ใช้งาน

2. ข้อเท็จจริงมีอิทธิพลต่อผู้ใช้งานการเงิน

3. ต้องดูความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพด้วย ซึ่งมีผลกระทบมาจากการเมืองอื่น ๆ ด้วย และปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นมาช่วยในการตรวจสอบด้วย ผู้ตรวจสอบต้องใช้ดุลพินิจอย่างดี และนำไปใช้ประเมินผลกระทบด้วย อยู่ในรายงานของผู้ตรวจสอบบัญชี (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

จากนิยามที่กล่าวไปในเบื้องต้นสรุปได้ว่า ความมีสาระสำคัญ หมายถึง ความมีสาระสำคัญไม่ได้จำกัดอยู่ที่การตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งานการเงิน มีสาระสำคัญเชิงคุณภาพ ปัจจัยเชิงคุณภาพ ในการใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจสอบ

การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ นั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

อัมไพวรรณ หมั่นแสน (2561) การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง การนำ การฝึกอบรม ความรู้ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีมาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการ ตัดสินใจอย่างรอบรู้ในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ

การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ (professional judgment) ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรนำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบ วิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบ รายงานการเงิน ให้ผู้ตรวจสอบใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงาน การเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็น สาระสำคัญ

จากนิยามที่กล่าวไปในเบื้องต้นสรุปได้ว่า การใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ การนำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ โดยนำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม

การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ นั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ คิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง (ที่มา: สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

นางสาวชญานี ลากุล (2560: 4, อ้างถึงใน สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555) การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ หมายถึง ทักษะที่รวมถึงความรู้สึก นึกคิดในการตั้งข้อสังเกตและข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือจากการทุจริต และการประเมินความเพียงพอเหมาะสมรวมไปถึงความน่าเชื่อถือของหลักฐานการสอบบัญชีต่าง ๆ อย่างระมัดระวังรอบคอบ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555)

จากนิยามที่กล่าวไปในเบื้องต้นสรุปได้ว่า การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ คือ หมายถึง มีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริต และการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง ในการวางแผน

การเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบหรือการปฏิบัติหน้าที่ การเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งหากอยู่ในระหว่างการตรวจสอบให้เปิดเผยได้เฉพาะกรณีเพื่อประโยชน์ในการระงับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ทางราชการ แต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามที่ คณะกรรมการกำหนด การเปิดเผยข้อมูลในเรื่องที่ผลการตรวจสอบเสร็จสิ้นแล้ว ให้เปิดเผยเฉพาะสรุปผล การตรวจสอบที่เสร็จสิ้นโดยไม่ระบุชื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำ ความผิด การเปิดเผยรายงานการตรวจสอบและการให้เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ ให้แก่หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการร้องขอข้อมูลให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายของขอบเขตของ มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ ในการตรวจสอบการปฏิบัติ

ตามกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมลักษณะงานดังต่อไปนี้ การตรวจสอบตามภารกิจหลัก และการตรวจสอบอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ครอบคลุมการตรวจสอบการเงินของหน่วยรับตรวจ ซึ่งรวมถึงตรวจการจัดเก็บรายได้ การรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความครอบครองหรืออำนาจใช้จ่ายของหน่วยรับตรวจ ว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และตรวจว่า การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้ตรวจสอบต้องรักษาไว้ซึ่งความเที่ยงธรรมและเป็นกลางในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ นอกจากนี้พึงระมัดระวังการติดต่อสื่อสารและหลีกเลี่ยงอิทธิพลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเที่ยงธรรม และเป็นกลางในการจัดทำรายงานการตรวจสอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ข้อตรวจพบ และสรุปผลการตรวจสอบมีความเป็นธรรมเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลภายนอก ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ตรวจสอบควรคำนึงถึง การกำหนดประเด็น การตรวจสอบ เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ การกำหนดระดับความเชื่อมั่นในการตรวจสอบ การกำหนดและ วิเคราะห์ระดับสาระสำคัญของเรื่องที่จะตรวจสอบ การศึกษาข้อมูลทั่วไปและการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ การพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับหน่วยรับตรวจ การวางแผนการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อพิจารณาเบื้องต้นในการวางแผนการตรวจสอบ ได้แก่ การคัดเลือกหน่วยรับตรวจ การคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของเรื่องที่จะตรวจสอบ การระบุผู้ใช้รายงานการตรวจสอบ การระบุผู้มีหน้าที่รับผิดชอบของเรื่องที่จะตรวจสอบ การวางแผนการตรวจสอบ ได้แก่ การกำหนดประเด็นการตรวจสอบ การกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ การกำหนดระดับความเชื่อมั่นในการตรวจสอบ การกำหนดและวิเคราะห์ระดับสาระสำคัญของเรื่องที่จะตรวจสอบ การศึกษาข้อมูลทั่วไปและการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ การพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต และ การจัดทำกลยุทธ์ในการตรวจสอบและแผนการตรวจสอบ

การดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายวิธีปฏิบัติในการเข้าตรวจ ผู้ตรวจสอบต้องมีหนังสือแจ้งการเข้าตรวจสอบ และในการเข้าตรวจสอบต้องแสดง บัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบควรสื่อสารกับผู้รับตรวจและเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจอย่างมีประสิทธิภาพตลอดการตรวจสอบ แจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบถึงประเด็นการตรวจสอบ เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ ระดับความเชื่อมั่น ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ ตลอดจนหน่วยงาน หรือโครงการที่อยู่ในขอบเขต ของการตรวจสอบ ในระหว่างการตรวจสอบ การสื่อสารกับหน่วยรับตรวจอาจเปลี่ยนแปลงรูปแบบ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ได้ โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่ใช้ในการ

สื่อสาร ทั้งนี้อาจสื่อสารด้วยวาจาหรือทำเป็น หนังสือ หรือทั้งสองแบบก็ได้ การรวบรวม พยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ผู้ตรวจสอบควรวางแผนและดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่ง พยานหลักฐานที่เพียงพอ และเหมาะสมสำหรับนำไปใช้สรุปผลการตรวจสอบตามระดับของความ เชื่อมั่นที่กำหนดไว้ การประเมินพยานหลักฐาน ผู้ตรวจสอบต้องเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่ได้มา กับเกณฑ์ที่ใช้ในการ ตรวจสอบเพื่อจัดทำข้อตรวจพบและสรุปผลการตรวจสอบ ต้องนำ พยานหลักฐานที่รวบรวมได้ พร้อมทั้งข้อคิดเห็น หรือคำชี้แจง และเหตุผล หรือความจำเป็นของ หน่วยรับตรวจมาวิเคราะห์โดยใช้ดุลพินิจ การสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ ในการ วิเคราะห์พยานหลักฐาน ผู้ตรวจสอบต้องประเมินพยานหลักฐานว่ามีความเพียงพอและเหมาะสมที่ จะนำไปสรุปผลการตรวจสอบหรือไม่ ผู้ตรวจสอบต้องนำพยานหลักฐานทั้งหมดที่มีความเกี่ยวข้องกับ ข้อตรวจพบ มาพิจารณา ทั้งนี้ เพื่อให้การแสดงความเห็นเป็นไปอย่างเที่ยงธรรม เป็นกลาง และ ปราศจากการมีส่วนได้เสีย ผู้ตรวจสอบควรประเมินขอบเขตของการตรวจสอบที่ได้ดำเนินการไป แล้ว เพื่อพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสรุปผลการตรวจสอบได้หรือไม่ เพียงใด ในกรณี ที่พยานหลักฐาน ไม่เพียงพอ ผู้ตรวจสอบอาจพิจารณาดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติม หรือสรุปผล การตรวจสอบ ให้สอดคล้องกับ พยานหลักฐานที่มีอยู่อย่างจำกัดนั้น การสรุปผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องสรุปผลการตรวจสอบว่าประเด็นการตรวจสอบเป็นไปตามเกณฑ์ ที่ใช้ในการ ตรวจสอบหรือไม่ โดยพิจารณาจากข้อตรวจพบที่มีนัยสำคัญในทุกแง่มุม อย่างน้อยต้อง ประกอบด้วย ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ความเสียหาย ความเห็นพร้อมเหตุผลและข้อเสนอแนะ

การให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยรับตรวจ ในระหว่างการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นอย่างเหมาะสมในการ ให้คำแนะนำหรือข้อแก้ไขปรับปรุงที่หน่วยรับตรวจพึงกระทำ ผู้ตรวจสอบสามารถให้คำแนะนำในเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริม หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แต่ไม่ควรให้คำแนะนำที่มีลักษณะเป็นรายละเอียด ซึ่งอาจกระทบต่อการบริหารงานภายในของ หน่วยรับตรวจ และมีผลต่อความเป็นกลางของผู้ตรวจสอบ กรณีที่ตรวจพบข้อบกพร่องอันมิใช่ สำคัญ หรือข้อบกพร่องอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยตรงกับหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบควรทำความเข้าใจกับผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลของ หน่วยรับตรวจอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้ หน่วยรับตรวจแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น และป้องกันไม่ให้เกิด ข้อบกพร่องในลักษณะเช่นนี้อีกใน โอกาสต่อไป หากพบข้อบกพร่องที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจควรแนะนำ หน่วยรับตรวจให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อให้เข้าใจสาเหตุที่เกิดความบกพร่องที่ตรวจพบและ ปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป ข้อเสนอแนะในรายงานการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรให้ข้อเสนอแนะใน

รายงานผลการตรวจสอบที่สอดคล้อง เป็นเหตุเป็นผล กับข้อตรวจพบ และอยู่ในหน้าที่และอำนาจของหน่วยรับตรวจซึ่งสามารถปฏิบัติได้

วิธีปฏิบัติเมื่อพบพฤติการณ์ที่น่าเชื่อว่าอาจมีการกระทำผิดกฎหมายหรือทุจริต กรณีผู้ตรวจสอบพบการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ซึ่งมีพฤติการณ์น่าเชื่อได้ว่าอาจมีการกระทำผิดกฎหมายหรือทุจริต ผู้ตรวจสอบ ควรปฏิบัติงานตรวจสอบด้วยความระมัดระวังเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพและแจ้งข้อตรวจพบนั้นต่อผู้มีหน้าที่และ อำนาจ ตลอดจนไม่กระทำการใด ๆ ที่อาจเข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงต่อการดำเนินการใด ๆ ต่อไปในทาง กฎหมายของหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในเรื่องดังกล่าว

การเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง ในการตรวจสอบผู้ตรวจสอบต้องให้โอกาสเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจได้ชี้แจงเหตุผล และแสดงพยานหลักฐานของตน ผู้ตรวจสอบควรให้ความสำคัญและพิจารณาข้อคิดเห็น หรือคำชี้แจงและเหตุผล หรือ ความจำเป็นของหน่วยรับตรวจที่มีต่อข้อตรวจพบจากการตรวจสอบ เมื่อผู้ตรวจสอบได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่ามิชอบกพร่อง ก่อนการสรุปผล การตรวจสอบหรือก่อนแจ้งผลการตรวจสอบต่อหน่วยรับตรวจ ให้ดำเนินการ โดยทำหนังสือสอบถามประเด็นที่เป็นข้อบกพร่อง โดยกำหนดให้ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจชี้แจงเป็นหนังสือหรือมาให้ถ้อยคำพร้อมแสดงพยานหลักฐาน ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ กรณีที่พ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว โดยไม่มีเหตุอันสมควรและ ผู้ตรวจสอบได้มีหนังสือแจ้งเตือนแล้ว ให้ถือว่าผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจไม่ประสงค์ชี้แจงเหตุผล หรือแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติม

การรายงานผลการตรวจสอบ การจัดทำรายงานการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องจัดทำรายงานผลการตรวจสอบบนหลักการของความถูกต้องครบถ้วน เที่ยงธรรมและเป็นกลาง ทันกาล และรับฟังคำชี้แจงของหน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบควรจัดทำรายงานการตรวจสอบให้มีความชัดเจน ทั้งนี้อย่างน้อยต้องมี รายละเอียดที่เป็นไปตามการสรุปผลการตรวจสอบ โดยให้ทำเป็นหนังสือแสดงถึงข้อตรวจพบ ตามแบบที่กำหนด ระยะเวลาในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย การกำหนดระยะเวลาในการตรวจสอบและการออกรายงานการตรวจสอบให้คำนึงถึง ลักษณะของการตรวจสอบตามภารกิจหลักและการตรวจสอบอื่น ระดับสาระสำคัญและความยากง่ายของเรื่องที่จะตรวจสอบ ความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์หรือมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น การป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ การเงินการคลังของรัฐ และการให้ความสนใจของสาธารณชนด้วย ทั้งนี้ อย่างช้าไม่ควรเกินกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้ ส่งหนังสือเปิดตรวจไปยังหน่วยรับตรวจ และผู้ว่าการ

อาจขยายระยะเวลาการตรวจสอบได้อีกไม่เกินหนึ่งปี ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็นอย่างอื่นที่ทำให้การตรวจสอบไม่อาจดำเนินการได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาการขยายระยะเวลาต่อไป การแจ้งผลการตรวจสอบ ผู้ว่าการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าการต้องแจ้งผลการตรวจสอบเป็นหนังสือ พร้อมรายงานการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจหรือผู้รับตรวจตามแบบที่กำหนด การเผยแพร่ผลการตรวจสอบ เมื่อได้ข้อยุติเกี่ยวกับการตรวจสอบนั้นแล้ว ให้สำนักงานพิจารณาเผยแพร่ผลการตรวจสอบ ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด การติดตามผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องติดตามการดำเนินการของหน่วยรับตรวจตามข้อตรวจพบหรือข้อเสนอแนะที่ได้ให้ไว้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ขอบเขตของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งในลักษณะ การตรวจสอบที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการเงิน การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายหรือการตรวจสอบ ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานโดยเฉพาะแต่เพียงอย่างเดียว

หลักการพื้นฐานในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานเป็น การตรวจสอบเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง ในการพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องแก่หน่วยรับตรวจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน โครงการ กิจกรรม หรือหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นไปที่ผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ความประหยัด และความคุ้มค่า มากกว่าการรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การรักษาเสถียรภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ การตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม สังคม และความนิยมของท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยให้รับฟังเหตุผล และความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ หมายถึง สิ่งที่ผู้ตรวจสอบใช้ในการประเมินหรือวัดผลเรื่องที่จะ ตรวจสอบ โดยเกณฑ์การตรวจสอบต้องมีความสมเหตุสมผลและสอดคล้องกับเรื่องที่ตรวจสอบ ซึ่งสามารถใช้ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ความมีสาระสำคัญ ความมีสาระสำคัญ หมายถึง ระดับของผลการตรวจสอบที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ของหน่วยรับตรวจโดยอาจ

เป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง กล่าวคือ ผลการตรวจสอบที่ทำให้เกิดการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ ได้อย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ ความมีสาระสำคัญจะเกี่ยวข้องกับ ทุกขั้นตอนของการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน การติดต่อสื่อสาร ให้ผู้ตรวจสอบติดต่อสื่อสารกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจอย่างเหมาะสม ตลอดจน กระบวนการตรวจสอบ เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างราบรื่น ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดข้อขัดแย้ง และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

การวางแผนการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ในการวางแผนการตรวจสอบให้ผู้ตรวจสอบดำเนินการ การคัดเลือกเรื่อง ผู้ตรวจสอบควรคัดเลือกเรื่องที่มี ผลการตรวจสอบสามารถนำไปสู่รายงานผลการตรวจสอบ ที่มีสาระสำคัญ เพื่อแสดงความเห็นตาม วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงาน และ เพื่อจัดทำ ข้อเสนอแนะให้แก่หน่วยรับตรวจในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ หน่วยรับตรวจ ผู้ตรวจสอบควรรวบรวม ศึกษา และพิจารณาข้อมูลเพื่อคัดเลือกเรื่องจากแหล่งข้อมูล ต่าง ๆ อันได้แก่ นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน แผนยุทธศาสตร์การตรวจเงินแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ ชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา ข้อสังเกตของ คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ข้อมูลและรายงานการตรวจสอบลักษณะอื่น เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี ข้อมูลจากระบบ บริหารงานการเงินการคลังภาครัฐแบบ อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน ผลการศึกษา การวิจัย และ ข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ตรวจสอบควรคัดเลือกเรื่อง โดยพิจารณาและตัดสินใจจากปัจจัยที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าราชการ และสอดคล้องกับนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดิน เรื่องที่มี สาระสำคัญเรื่องผลการตรวจสอบสามารถนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุงให้มีการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเรื่องที่มีความเสี่ยงสูง โดยอาจมีปัญหาคือ การดำเนินงานที่ไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ หรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน

วิธีการวางแผนการตรวจสอบ เมื่อคัดเลือกเรื่องแล้ว ผู้ตรวจสอบต้องวางแผนการ ตรวจสอบเพื่อเป็นแนวทางให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบโดยใช้ทรัพยากรอย่าง เหมาะสมและคุ้มค่า โดยการมอบหมายงานตรวจสอบต้องคำนึงถึงคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญของผู้ตรวจสอบ เพื่อให้การตรวจสอบบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ การเปิดตรวจ ผู้ตรวจสอบต้องจัดทำหนังสือเปิดตรวจถึงผู้รับตรวจทราบอย่างเป็นทางการ โดยอาจ จัดให้มีการประชุมเปิดตรวจร่วมกับผู้รับตรวจหรือผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจด้วย

ก็ได้ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันในประเด็นสำคัญของการตรวจสอบ ทั้งนี้ ให้มีการแต่งตั้งผู้ประสานงานในการตรวจสอบของ หน่วยรับตรวจอย่างเป็นทางการ การตรวจสอบเบื้องต้น ผู้ตรวจสอบต้องศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องที่จะตรวจสอบเพื่อให้ ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอ เกิดความเชื่อมั่นในการตรวจสอบ และลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนการตรวจสอบและแนวการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องนำข้อมูลที่ได้จาก การตรวจสอบเบื้องต้นมาจัดทำแผนการตรวจสอบและแนวการตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน การสอบทาน และการควบคุมปฏิบัติงาน โดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันในส่วนที่สำคัญ เช่น วัตถุประสงค์การตรวจสอบ ขอบเขตการตรวจสอบ ประเด็นการตรวจสอบ เกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบ ข้อมูลสนับสนุน แหล่งข้อมูล วิธีการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลและหลักฐาน ระยะเวลาและการใช้ทรัพยากร ในการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพการดำเนินงาน ผู้ตรวจสอบต้องดำเนินการปฏิบัติเข้าตรวจ ในการเข้าตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบต้องสื่อสารและประสานงานกับผู้รับตรวจ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ ตลอดจนกระบวนการตรวจสอบ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดี ลดความเสี่ยงที่อาจเกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น และบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

การรายงานผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องดำเนินการปิดตรวจ ผู้ตรวจสอบต้องจัดให้มีการประชุมปิดตรวจกับผู้รับตรวจหรือผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของ หน่วยรับตรวจ เพื่อสรุปผลการตรวจสอบ ข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะ การรับฟังความเห็นของหน่วยรับตรวจต่อ ร่างรายงานการตรวจสอบ ก่อนออกรายงานการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องเสนอร่างรายงานการตรวจสอบให้ผู้ว่าราชการ หรือผู้ที่รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการพิจารณา และส่งร่างรายงานการตรวจสอบให้หน่วยรับตรวจพิจารณาให้ความเห็น ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่มีหนังสือตอบชี้แจง ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าหน่วยรับตรวจ เห็นชอบกับร่างรายงานการตรวจสอบดังกล่าว ในกรณีที่หน่วยรับตรวจมีหนังสือตอบชี้แจงและผู้ตรวจสอบพิจารณาแล้วเห็นว่า คำชี้แจง หลักฐาน หรือเหตุผลนั้นมีน้ำหนักเพียงพอ รับฟังได้และมีนัยสำคัญต่อผลการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบพิจารณา แก้ไขเนื้อหาสาระของร่างรายงานการตรวจสอบตามควรแก่กรณี ในกรณีที่หน่วยรับตรวจมีหนังสือตอบชี้แจง ให้ผู้ตรวจสอบผนวกสำเนาหนังสือดังกล่าวไว้ใน ร่างรายงานการตรวจสอบ ด้วยการจัดทำรายงานการตรวจสอบ ให้ผู้ตรวจสอบนำเสนอผลการตรวจสอบอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีเนื้อหาที่กระชับ ครอบคลุมวัตถุประสงค์การตรวจสอบ และมีข้อเสนอแนะให้เกิดการแก้ไขปัญหา รวมถึงปรับปรุง พัฒนา การดำเนินงาน ได้อย่างทันเวลา โดยเนื้อหาในรายงานการตรวจสอบอย่างน้อยต้องประกอบด้วย บทสรุปสำหรับผู้บริหาร วัตถุประสงค์และขอบเขตในการ

ตรวจสอบ วิธีการตรวจสอบ ผลการตรวจสอบ ประกอบด้วยข้อตรวจพบ และสรุปผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะ ความเห็นของหน่วยรับตรวจที่มีต่อรายงานการตรวจสอบ รายชื่อผู้ตรวจสอบ

ระยะเวลาในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิผลการดำเนินงาน การตรวจสอบ และการออกรายงานการตรวจสอบต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ระยะเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้ส่งหนังสือเปิดตรวจไปยังหน่วยรับตรวจ ระยะเวลาการตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง อาจขยายได้อีกไม่เกินหนึ่งปี โดยคำนึงถึงลักษณะ ของการตรวจสอบตามภารกิจหลักและการ ตรวจสอบอื่น ระดับสาระสำคัญและความยากง่ายของเรื่องที่จะ ตรวจสอบ การป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่การเงินการคลังของรัฐ และความสนใจของสาธารณชน ในกรณีมีเหตุผล ความจำเป็นอย่างอื่นที่ทำให้การตรวจสอบไม่อาจดำเนินการ ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ให้เสนอ คณะกรรมการพิจารณาการขยายระยะเวลาต่อไป

การแจ้งผลการตรวจสอบ ผู้ว่าการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าการต้องแจ้งผล การตรวจสอบ พร้อมส่งรายงาน การตรวจสอบถึงหน่วยรับตรวจหรือผู้รับตรวจ ให้สำนักงาน ส่งสำเนารายงานการตรวจสอบข้างต้นให้แก่หน่วยงานอื่นนอกเหนือจากหน่วยรับตรวจ ตามแบบที่ กำหนด วิธีการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยรับตรวจ ให้ผู้ตรวจสอบจัดทำคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาแก่หน่วยรับตรวจ ในรายงานการตรวจสอบ โดยคำแนะนำหรือข้อเสนอแนะดังกล่าวควรมีลักษณะ ช่วยในการเพิ่ม ผลสัมฤทธิ์และประสิทธิผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ มีความสัมพันธ์กับสาเหตุของ ปัญหา มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเป็นไปตามกฎหมาย ระบุแนวทางการปฏิบัติตาม ข้อเสนอแนะและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน สามารถติดตามผลได้ ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อเสนอแนะอื่น

การเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง การตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องเปิดโอกาสให้ ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจ ได้ชี้แจงเหตุผลและแสดงเอกสารหลักฐานในทุก ขั้นตอนของการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบควรใช้ดุลพินิจเชิญผู้ประกอบวิชาชีพ และใช้วิธีการที่ เหมาะสม เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ รวมถึงให้ความสำคัญและพิจารณาความเห็น ของหน่วยรับตรวจที่มีต่อ ผลการตรวจสอบ การเผยแพร่ผลการตรวจสอบ สำนักงานต้องเผยแพร่ ผลการตรวจสอบให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการกำหนด การติดตามผลการตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบต้องติดตามการดำเนินการของหน่วยรับตรวจตาม ข้อเสนอแนะว่าได้รับการแก้ไข หรือปรับปรุง ภายในระยะเวลาที่กำหนด (ที่มา: สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน, 2562)

แนวคิดเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน
 ความหมายของความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน
 เมื่อกล่าวถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินนั้น ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันสรุปได้ดังนี้

ความเชื่อถือได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต้องเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้จะต้องเป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ และต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ซึ่งหมายถึง ข้อมูลที่ไม่มีความลำเอียง และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ (มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ. 2561)

จิริฐติกาล วุฒิพันธ์ และคณะ (2560) กล่าวว่า ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน (Financial Statement Reliability) หมายถึง ข้อมูลในงบการเงินต้องเป็นข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ โดยปราศจากความผิดพลาดที่มีสาระสำคัญ เป็นข้อมูลที่มีความเที่ยงธรรม มีความเป็นกลางโดยปราศจากความลำเอียงและมีความครบถ้วน ถูกต้องในสาระสำคัญที่จะไม่ทำให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจผิดและตัดสินใจผิดพลาดในความเชื่อถือได้ของงบการเงิน

รัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และชุตินันท์ ดิษฐ์สันเทียะ (2553) กล่าวว่า ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือได้ หมายถึง ข้อมูลนั้นไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญหรือไม่มีความลำเอียง ผู้ใช้ข้อมูลสามารถเชื่อถือได้ว่าข้อมูลดังกล่าวแสดงสภาพเศรษฐกิจหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ข้อมูลนั้นแสดง

จากนิยามที่กล่าวไปในเบื้องต้นสรุปได้ว่า ความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน หมายถึง ข้อมูลงบการเงินที่เป็นประโยชน์ ต้องเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบ ของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ของข้าราชการและลูกจ้างสมทบ ของส่วนกลาง เฉพาะสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 สังกัดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้วิจัยได้เสนอรายละเอียดแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ความน่าเชื่อถือของงบการเงิน และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

จากการศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของความครอบคลุมในการวางแผนการสอบบัญชี คุณภาพการสอบบัญชี ที่มีต่อความยั่งยืนในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย สามารถอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถการบริการงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถการบริการ

งานด้านผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ที่มีคะแนนระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงสุด คือ ด้านความยั่งยืนในการสอบบัญชี รองลงมาคือ ด้านคุณภาพในการสอบบัญชี และด้านความครอบคลุมในการวางแผนการสอบบัญชี ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นารีรัตน์ พลอยพุ่ม และคณะ (ฉบับพิเศษ) ทำการศึกษาผลกระทบของความเสี่ยงในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และความเสี่ยงในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

2. ความครอบคลุมในการวางแผนการสอบบัญชีมีผลต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมรา เพียรบุษชาติ ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีคือ การควบคุมภายใน หลักฐานการสอบบัญชี การเลือกตัวอย่างในการสอบบัญชี การวางแผนการสอบบัญชีอยู่ในระดับที่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้เป็นตัวแปรทำให้การปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีมีประสิทธิภาพหรือขาดประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การสอบบัญชีมีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ความครอบคลุมในการวางแผนการสอบบัญชีมีผลต่อคุณภาพในการสอบบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรารธนา และคณะ (2558) ได้ทำการศึกษาผลกระทบการวางแผนการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีมีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า การวางแผนการปฏิบัติงานทางบัญชีที่ดี มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพของสอบบัญชี เนื่องจากการวางแผนปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีจะต้องมีการกำหนดเป้าหมาย ภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการบัญชี ประสบความสำเร็จตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงคุณภาพและผลผลิตของงานที่ได้คุณภาพในระดับสูงและมีความน่าเชื่อถือ

4. คุณภาพในการสอบบัญชีมีผลต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซิลปะพร ศรีจันเพรช (2540) กล่าวว่า การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีต้องเกี่ยวกับความเสี่ยงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ผู้สอบบัญชีต้องให้ความสำคัญในการสอบบัญชี เพื่อให้การสอบบัญชีคุณภาพ มีความน่าเชื่อถือและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ธิดารัตน์ ยงยศยิ่ง, 2560)

ปาวลี เชาวน์พานิช (2549) พบว่า บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรตระหนักและให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักบัญชีส่งเสริมและปลูกฝัง

จรรยาบรรณ จริยธรรมในวิชาชีพ และนักบัญชีควรมีการฝึกฝน ทักษะ ประสบการณ์ด้านวิชาชีพ บัญชีให้เกิดความชำนาญและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้เยี่ยงนักบัญชีมืออาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความน่าเชื่อถือของการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงิน โดยรวม ณีรัฐติ ดันติเศรษฐ (2558) พบว่า ความเป็นมืออาชีพของพนักงานบัญชีและความสามารถของระบบสารสนเทศทางการเงินบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อคุณภาพของงบการเงิน ด้านความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ความทันต่อเวลา และการเปรียบเทียบกันได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อประสิทธิภาพในการตัดสินใจ

กานต์พลู ทิคำ (2559) ความน่าเชื่อถือรายงานทางการเงินที่ส่งผลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นจะต้องให้ข้อมูลการรายงานทางการเงินที่มีความน่าเชื่อถือ หากกิจการใดได้ให้ความสำคัญกับการกำกับ ดูแลกิจการที่ดีการจัดการจัดทำและนำเสนอรายงานทางการเงินก็มีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้นตามลำดับการให้ข้อมูลการรายงานทางการเงินที่เป็น ประโยชน์แก่ผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกกิจการ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ หรือข้อมูลเชิงคุณภาพ มาประกอบการวิเคราะห์จะช่วยลดการสูญเสียของต้นทุน บรรเทาภาวะความเสี่ยง ผู้ใช้รายงานทางการเงินภายนอก ควรศึกษา ข้อมูลพื้นฐานของกิจการ เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นก่อนการตัดสินใจ วรรมน ทองรักภย์ (2554) พบว่า กิจการที่ให้ความสำคัญด้านเอกสารหลักฐานซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน โดยทำอย่างมีระบบ กำหนดนโยบายบัญชีที่ชัดเจนและจัดทำอย่างถูกต้องส่งผลให้ระดับความน่าเชื่อถือของงบการเงินเพิ่มขึ้น เอื่องฟ้า คุณแสง (2558) พบว่าคุณภาพของข้อมูลทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงิน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านความเชื่อถือได้ และความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด

จากการศึกษาเรื่อง “การเลือกผู้ให้บริการงานให้ความเชื่อมั่นรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน:กรณีศึกษาในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจให้มีการให้ความเชื่อมั่นรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน มีทั้งหมด 3 ปัจจัย โดยปัจจัยที่หนึ่งได้แก่เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของรายงาน เนื่องจากการที่มีบุคคลที่สามารถยืนยันความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่แสดงอยู่ในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยเฉพาะ นักลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศจะสนใจว่ามีใครรับรองหรือไม่ ปัจจัยถัดมาคือต้องการพัฒนากระบวนการจัดทำรายงาน เนื่องจากการจัดให้มีการให้ความเชื่อมั่นในรายงาน จะมีผู้ตรวจสอบมาตรฐานตั้งแต่การเริ่มเก็บข้อมูล กระบวนการควบคุมที่บริษัทจัดให้มี การประมวลผล รวมถึงสูตรการคำนวณจนกระทั่งข้อมูลที่เปิดเผยในรายงาน เนื่องจากผู้ตรวจจะมีประสบการณ์ หากพบข้อมูลใดที่มีกระบวนการจัดเก็บที่ยังมีไม่ประสิทธิภาพผู้ตรวจก็จะแนะนำให้แก้ไขปรับปรุง และปัจจัยสุดท้ายได้แก่ต้องการจัดทำรายงานอย่างให้ดีที่สุด แม้ว่า GRI จะได้ไม่บังคับให้มีการจัดให้มีการให้ความเชื่อมั่นในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน แต่เป็นเพียงทางเลือกที่ผู้จัดทำสามารถเลือกปฏิบัติได้

ดังนั้นบริษัทที่มีความประสงค์ที่จะจัดทำรายงานให้มีความครบถ้วนจึงเลือกที่จะจัดให้มีการให้ความเชื่อมั่นในรายงานการพัฒนาอย่างยั่งยืน (นายณัฐวีร์ คุณินทร์, 2559)

การศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของความพยายามในการสอบบัญชีและความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีที่มีต่อผลลัพธ์ในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย” พบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีความเห็นเกี่ยวกับความพยายามในการสอบบัญชี โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ เช่น ท่านตระหนักถึงขนาดหรือลักษณะของความไม่ถูกต้องของข้อมูล มุ่งเน้นให้มีการกำหนดระดับความมีสาระสำคัญ ซึ่งมีผลต่อความถูกต้องตามที่ควรตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปของงบการเงิน และท่านมีความรู้ความสามารถในการใช้วิจารณญาณหรือดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการพิจารณาในการกำหนดระดับความมีสาระสำคัญได้เป็นอย่างดี เป็นต้น (ศรัณยู บุญขวัญ, 2560)

หากพิจารณาจากผลการศึกษาแล้วจะพบว่างานวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้ ตั้งไว้ ได้แก่ การศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการวางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชีและค้นหาแนวทาง วิธีการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้เหมาะสมกับข้อควรพิจารณาในการวางแผนและปฏิบัติงานสอบบัญชีในการตรวจสอบธุรกิจธนาคาร จากบทสัมภาษณ์พบว่ามีปัจจัยหลากหลายที่ส่งผลกระทบต่อข้อควรพิจารณาในการวางแผนการสอบบัญชีและการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยเป็นเรื่องที่ทางสำนักงานสอบ บัญชีควรตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ซึ่งปัจจัยที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัย ด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีเนื่องจากส่งผลกระทบต่อขั้นตอนและ กระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีทั้งหมด เพราะความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบ บัญชีทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าใจในธุรกิจ จัดทำแนวการสอบบัญชีให้เหมาะสมและครอบคลุมความเสี่ยงใน การสอบบัญชีที่ได้ประเมินไว้ ตลอดจนสามารถวางแผนการตรวจสอบและใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีตลอดเวลาในการตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานการ สอบบัญชีและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินว่า การจัดทำงบการเงินดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน และงบการเงินปราศจากข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ และมีความมั่นใจในการนำผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธนาคารไปใช้ในการตัดสินใจเชิง เศรษฐกิจ (ศิริพัทธ์ เจริญตันวิไชย, 2560)

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบ วิชาชีพ ซึ่งการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพนั้นต้องปฏิบัติงานภายใต้การสังเกตและสงสัยเยี่ยง ผู้ประกอบวิชาชีพ การใช้วิจารณญาณในการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานรวมไปถึงการใช้ดุลยพินิจในการ

ตัดสินใจ โดย การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ประกอบไปด้วยคุณลักษณะทั้งหมด 6 องค์ประกอบหลัก ซึ่งพัฒนามาจากมาตรวัดระดับการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพของ Hurr (2010) คือ 1. การค้นคว้าหาความรู้ (Search of Knowledge) 2. การชะลอการลงความเห็น (Suspension of Judgment) 3. การตัดสินใจได้ด้วยตนเอง (Autonomy) 4. ความเข้าใจในตัวบุคคล (Interpersonal Understanding) 5. ความมั่นใจในตัวเอง (Self-Confidence) 6. ความรู้สึกนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย (Questioning Mind) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใต้การสังเกต และสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพหรือไม่ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ พัฒนามาจากมาตรวัดระดับการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพของ Hurr (2010) และ งานวิจัยของชาอูซัย ดั้งเรอนรัตน์ (2559) ศึกษาการวัดระดับการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบ วิชาชีพ โดยใช้มาตรวัดของ Hurr (2010) ให้ผลที่มีความใกล้เคียงกับระดับการสังเกตและสงสัยเชิง ผู้ประกอบวิชาชีพ โดยทำการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบในสำนักงานการตรวจเงิน แผ่นดิน สำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 20 จำนวน 191 คน สำนักตรวจสอบการดำเนินงานที่ 1-4 จำนวน 31 คน สำนักตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ จำนวน 7 คน และสำนักตรวจสอบการบริหารพัสดุ และสืบสวนที่ 1-5 จำนวน 65 คน รวมเป็น 294 คน ในตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ระดับปฏิบัติการถึงระดับผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบ ผลจากการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ได้รับการตอบกลับแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 294 ชุด คิดเป็น 100%

ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมประเภทของงานที่ตรวจสอบส่งผลต่อการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ โดยประเภทของงานที่ตรวจสอบนั้นเป็นงานตรวจสอบด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน ด้านการจัดเก็บรายได้ และด้านการบริหารพัสดุและสืบสวน ซึ่งคุณสมบัติวุฒิการศึกษา และในแต่ละด้าน การตรวจสอบนั้นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชาอูซัย ดั้งเรอนรัตน์ (2559) ที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาอื่น มีการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาการบัญชีและเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบของการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบ วิชาชีพ พบว่า เพศชายจะมีการรวบรวมเอกสารและประเมินหลักฐานการตรวจสอบที่น่าเชื่อถือ ก่อนที่จะทำการตัดสินใจซึ่งเป็นการชะลอการลงความเห็นมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัย ของชาอูซัย ดั้งเรอนรัตน์ (2559) ที่พบว่า เพศชายจะมีการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพด้าน การตัดสินใจด้วยตนเองและความเข้าใจในตัวบุคคลมากกว่าเพศหญิง ซึ่งอาจขัดกับความเชื่อทั่วไปว่า เพศหญิงจะมีการช่างสังเกตและสงสัยมากกว่าเพศชาย ตำแหน่งงานระดับชำนาญการจะมีการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่าง

เป็นกลาง เพื่อพิจารณาความเพียงพอและสนับสนุนให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากกว่าระดับผู้อำนวยการสำนัก อาจเป็นไปได้ว่าระดับชำนาญการเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านสายตรวจและเป็นหัวหน้าทีมสายตรวจ แต่ผู้อำนวยการสำนักปฏิบัติงานด้านการบริหารเป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลให้ระดับชำนาญการมีการตัดสินใจ ได้ด้วยตนเองมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามตำแหน่งระดับผู้อำนวยการสำนักมีความมั่นใจในตัวเอง เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง การนับถือตนเอง ช่วยให้ต่อต้านการชักชวนหรือถูกโน้มน้าว ให้ปฏิบัติตามข้อสรุปของบุคคลอื่นมากกว่าระดับปฏิบัติการ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าระดับผู้อำนวยการสำนัก เป็นตำแหน่งงานระดับอาวุโสและเป็นตำแหน่งงานที่สูงกว่าระดับปฏิบัติการจึงส่งผลให้มีความมั่นใจ ในตัวเองมากกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน ด้วยกุล (2557) ที่กล่าวว่า ระดับชั้นยศ (ตำแหน่งงาน) มีผลต่อการตั้งข้อสังเกตในประเด็นที่น่าสงสัย ประเภทงานด้านการจัดเก็บรายได้มีการตัดสินใจได้ด้วยตนเองมากกว่าประเภทงานด้าน การบริหารพัสดุและสืบสวน และด้านการเงิน ตามลำดับ นอกจากนี้ประเภทงานด้านการจัดเก็บรายได้ ยังมีความมั่นใจในตัวเองมากกว่าประเภทงานด้านการบริหารพัสดุและสืบสวน ด้านการเงิน และด้าน การดำเนินงาน ตามลำดับ (ชญาณี ลากุล, 2560)

ศักดา เกาะเจริญ (2559) การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพเป็นหนึ่งในข้อกำหนดที่ถูกระบุในมาตรฐาน การตรวจสอบบัญชีรหัส 200 เรื่อง วัตถุประสงค์โดยรวมของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี พบว่า ผู้สอบบัญชีจะต้องวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ โดยสรุปได้ว่าการสังเกต และสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพคือการตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักฐานการสอบบัญชีข้อมูลทางบัญชี สถานการณ์ต่าง ๆ หรือการใช้สมมติฐาน ที่ไม่เหมาะสมหรือขัดแย้งกัน รวมถึงการพิจารณาในด้าน ความเพียงพอและความเหมาะสมของหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้รับภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ พฤติกรรม และความน่าเชื่อถือของผู้บริหาร

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ความมีสาระสำคัญ การใช้ดุลพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ และการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน สำหรับผู้ตรวจสอบงบการเงินซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การตรวจสอบงบการเงินบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงาน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษามาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน และเสนอแนะสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ซึ่งจะได้เป็นการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงินให้เกิดความน่าเชื่อถือ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและพัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 1,186 ราย ประกอบด้วยข้าราชการ จำนวน 943 ราย และลูกจ้าง จำนวน 243 ราย ฐานข้อมูลจากสำนักงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2563

ผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณของ Yamane (1967) ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินและพัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 433 ราย ประกอบด้วยข้าราชการ จำนวน 281 ราย และลูกจ้าง จำนวน 152 ราย และแจกแบบสอบถามด้วยการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (convenience sampling) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
ข้าราชการ	943	281
ลูกจ้าง	243	152
รวม	1,186	433

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่งงาน อายุราชการ ระดับการศึกษา และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale 5 ระดับ)

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินเป็นข้อมูล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ระดับความคิดเห็นของแบบสอบถามตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 4 แบบลิเคิร์ต (Likert's Method) 5 ระดับ โดยมีคำอธิบายดังนี้

ระดับ	1	2	3	4	5
ความคิดเห็น	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด

ดังนั้น จึงสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินค่าระดับความคิดเห็น ตามแนวคิดของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับ
0.01 – 1.50	น้อยที่สุด

1.51 – 2.50	น้อย
2.51 – 3.50	ปานกลาง
3.51 – 4.50	มาก
4.51 – 5.00	มากที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร บทความ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูล และกำหนดรูปแบบของข้อคำถาม
3. เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
4. ทดลองใช้ ปรับปรุง และพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลเอง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่สำนักตรวจสอบการเงินและพัสดุที่ 1 - 24 จำนวน 433 ราย เพื่อนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปประเมินผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแล้วมาถอดรหัส จัดหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) และเพื่ออธิบายถึงข้อมูลทั่วไป

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541)

เมื่อ X แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ SD) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในตรวจสอบงบการเงิน การปฏิบัติการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงิน เพื่อวัดการกระจายของข้อมูลนำเสนอเป็นตาราง

3. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน: กรณีศึกษาสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1 - 24 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 433 คน คิดเป็นร้อยละ 36.51 ของจำนวนประชากร การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประกอบด้วย

- 4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ
- 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ
- 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน
- 4.7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

4.1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง อาชวราชการ ระดับการศึกษาสูงสุด และสาขาวิชา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	66	15.24
	หญิง	367	84.76
รวม		433	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	137	31.64
	30 - 40 ปี	177	40.88
	41 - 50 ปี	86	19.86
	51 ปี ขึ้นไป	33	7.62
	รวม		433
ตำแหน่ง	พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 5	0	0.00
	พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4	3	0.69
	พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3	83	19.17
	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ	161	37.18
	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ	146	33.72
	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ	37	8.55
	ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหาร พัสดุ	3	0.69
	รวม		433
อายุราชการ	ต่ำกว่า 2 ปี	100	23.09
	2 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 5 ปี	100	23.09
	5 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี	132	30.48
	10 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 15 ปี	55	12.70
	15 ปีขึ้นไป	46	10.62
รวม		433	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสูงสุด ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	1.39
ปริญญาตรี	247	57.04
สูงกว่าปริญญาตรี	180	41.57
รวม	433	100.00
สาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาและใช้ในการบรรจุแต่งตั้ง		
การบัญชี	424	97.92
อื่น ๆ	9	2.08
รวม	433	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่องมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลการเงินในมุมมองของสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 1-24 จำแนกได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 เป็นชายจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 15.24 และเป็นหญิง จำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 84.76

อายุ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-40 ปี จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 40.88 รองลงมาคืออายุระหว่าง ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็น ร้อยละ 31.64 ต่อไปคืออายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 19.86 และน้อยที่สุดคือ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 7.62

ระดับตำแหน่งในปัจจุบัน พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่ระดับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 37.18 รองลงมาลำดับที่ 2 ระดับนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 33.72 รองลงมาลำดับที่ 3 พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3 จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 19.17 รองลงมาลำดับที่ 4 นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 8.55 น้อยที่สุด มี 2 ตำแหน่งคือ

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69 และพนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดินชั้น 3 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69

อายุราชการ พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่อยู่อายุราชการ 5 ปี ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 30.48 รองลงมา มี 2 ระดับ คืออายุราชการ 2 ปี ขึ้นไปแต่ไม่ถึง 5 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 23.09 และอายุราชการต่ำกว่า 2 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 23.09 และน้อยที่สุดอายุราชการ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 10.62

ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 57.04 รองลงมา ระดับการศึกษาสูงสุดสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 41.57 และน้อยที่สุดระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.39

สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและใช้ในการบรรจุแต่งตั้ง พบว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่จบการศึกษาสาขาการบัญชี จำนวน 424 คน คิดเป็นร้อยละ 97.92 รองลงมา คณะอื่นๆ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
1.1	ท่านได้ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการตรวจสอบรายงานการเงินโดยรวม ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.25	0.661	มาก	1
1.2	ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ	4.18	0.630	มาก	4
1.3	ท่านได้ใช้ดุลพินิจในกรณีการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้	4.19	0.673	มาก	3
1.4	ท่านได้สอบทานรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	4.21	0.647	มาก	2
รวม		4.20	0.555	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า รวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 433 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้

1. ท่านได้ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการตรวจสอบรายงานการเงินโดยรวม ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.25$, SD = 0.661

2. ท่านได้สอบทานรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.21$, SD = 0.647

3. ท่านได้ใช้ดุลพินิจในกรณีการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.19$, SD = 0.673

4. ท่านได้สอบถามรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.630$

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ

เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
2.1	เมื่อการแสดงผลหรือการไม่แสดงผลนั้นขัดต่อข้อเท็จจริงรายการหนึ่งรายการใดหรือทุกรายการ ท่านได้ทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวังโดยจัดว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ	4.43	0.613	มาก	1
2.2	การแสดงผลตามข้อเท็จจริงเมื่อนำมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจัดได้ว่าเป็นรายการที่มีสาระสำคัญ	4.31	0.647	มาก	3
2.3	ท่านตระหนักถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นที่ใช้ในการตรวจสอบเฉพาะกรณีเป็นสิ่งสำคัญนำมาใช้ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติการตรวจสอบ	4.23	0.666	มาก	5
2.4	ท่านตระหนักถึงการใช้อุปินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบโดยคำนึงถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพ	4.31	0.626	มาก	4

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
2.5	ท่านมั่นใจว่าท่านได้นำหลักการของความมีสาระสำคัญไปใช้ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.629	มาก	2
รวม		4.33	0.515	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า รวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 433 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้

1. เมื่อการแสดงผลหรือการไม่แสดงผลนั้น จัดต่อข้อเท็จจริงรายการหนึ่งรายการใดหรือทุกรายการ ท่านได้ทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง โดยจัดว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.43$, SD = 0.613

2. ท่านมั่นใจว่าท่านได้นำหลักการของความมีสาระสำคัญไปใช้ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.35$, SD = 0.629

3. การแสดงผลตามข้อเท็จจริงเมื่อนำมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจัดได้ว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, SD = 0.647

4. ท่านตระหนักถึงการใช้อุปินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยคำนึงถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.31$, SD = 0.626

5. ท่านตระหนักถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นที่ใช้ในการตรวจสอบเฉพาะกรณีเป็นสิ่งสำคัญนำมาใช้ในการใช้อุปินิจในการปฏิบัติการตรวจสอบ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.23$, SD = 0.666

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ

เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{x}	SD	แปล	
3.1	ท่านมั่นใจว่าได้นำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ	4.32	0.625	มาก	2
3.2	ท่านได้นำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมและประสบการณ์ในต่างต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ	4.21	0.699	มาก	4
3.3	ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน ท่านได้ใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพโดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.22	0.607	มาก	3

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
3.4	ท่านใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และใช้วิธีการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ	4.37	0.596	มาก	1
รวม		4.28	.536	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า รวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 433 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้

1. ใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และใช้วิธีการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.596$

2. ท่านมั่นใจว่าได้นำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบระดับ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.32$, $SD = 0.625$

3. ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน ท่านได้ใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.22$, $SD = 0.607$

4. ท่านใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และใช้วิธีการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.630$

4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ

เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ข้อ	มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
4.1	ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดกระบวนการตรวจสอบ	4.40	0.609	มาก	1
4.2	ท่านมีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัยการใช้วิจรรย์ญาณในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริตและการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง	4.30	0.664	มาก	3
4.3	ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน	4.34	0.599	มาก	2
4.4	ท่านได้ตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.30	0.569	มาก	4
รวม		4.34	0.549	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า รวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 433 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนนดังนี้

1. ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดกระบวนการตรวจสอบอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.609$

2. ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพ ในการวางแผน การปฏิบัติงาน ตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงินอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.599$

3. ท่านมีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมิน สถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือ การทุจริตและการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.664$

4. ท่านได้ตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อ ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.630$

4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

เป็นการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน มีรายละเอียดดังในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

ข้อ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน	N = 433			แสดง ลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
1	ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูล ในงบการเงิน เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มี นัยสำคัญ	3.77	0.806	มาก	5
2	ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูล ในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยง ธรรม ไม่มีความลำเอียง	3.81	0.784	มาก	4
3	ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูล ในงบการเงิน มีความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ และ สามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ	3.93	0.713	มาก	3

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อ	ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน	N = 433			แสดงลำดับ
		\bar{X}	SD	แปล	
4	ข้อมูลที่ท่านได้ตรวจสอบมีความเป็นกลาง จะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ	4.19	0.646	มาก	1
5	ข้อมูลในรายงานการเงินที่ท่านได้ตรวจสอบเชื่อถือได้โดยต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของควมมีสาระสำคัญ	4.15	0.654	มาก	2
รวม		3.97	0.608	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า รวบรวมข้อมูลจากประชากรตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 433 คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับคะแนน ดังนี้

1. ข้อมูลที่ท่านได้ตรวจสอบมีความเป็นกลาง จะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.646$
2. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียง อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.15$, $SD = 0.654$
3. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน มีความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.713$
4. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียง อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.784$
5. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ อยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.806$

4.7 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบระหว่างตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม

ตารางที่ 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

ตัวแปร		b	SE _b	β	t.	Sig.
ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล	X ₁	.212	.050	.193	4.206	.000
ด้านความมีสาระสำคัญ	X ₂	.095	.080	.080	1.190	.235
ด้านการใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ	X ₃	.266	.067	.234	3.939	.000
ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ	X ₄	.322	.075	.290	4.299	.000
$R^2 = .502$						

*มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01

จากตาราง พบว่า ปัจจัยทั้ง 4 ตัวร่วมกันส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ซึ่งปัจจัยทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนของความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ได้ร้อยละ 50.20 ($R^2 = .502$) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์มีค่า .431 ตัวแปรที่ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ตัว ได้แก่ การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล, การใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ, ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ และอีก 1 ตัวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความมีสาระสำคัญ

สมมติฐานการวิจัย

H1: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า sig = .000 < 0.01 แสดงว่ายอมรับ H1: อธิบายได้ว่า มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

H2: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ผลการวิจัยพบว่า $\text{sig} = .235 > 0.01$ แสดงว่ายอมรับ H1: อธิบายได้ว่า มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

H3: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า $\text{sig} = .000 < 0.01$ แสดงว่ายอมรับ H3: อธิบายได้ว่า มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

H4: มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า $\text{sig} = .000 < 0.01$ แสดงว่ายอมรับ H4: อธิบายได้ว่า มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเสนอแนะสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ซึ่งจะได้เป็นการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบงบการเงินให้เกิดความน่าเชื่อถือ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอด้วยการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล โดยใช้สถิติค่าร้อยละความถี่ และค่าเฉลี่ย และอธิบายความเข้าใจในมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสามารถสรุปได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 จำนวน 433 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 84.76 อายุระหว่าง 30 - 40 ปี ร้อยละ 40.88 ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 57.04 คณะการบัญชี ร้อยละ 97.92 ระดับตำแหน่งนักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ ร้อยละ 37.18 อายุราชการ 5 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี ร้อยละ 30.48

ผลการวิเคราะห์ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน สรุปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่วนใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ เข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ ต่อมาคือ เข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพ และอันดับสุดท้ายคือ เข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) อันดับแรกคือในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดกระบวนการตรวจสอบ อันดับต่อมาใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน อันดับต่อมาการมีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณ ในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริตและการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง และสุดท้ายท่านได้ตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ

ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) อันดับแรกคือเมื่อการแสดงข้อมูลหรือการไม่แสดงข้อมูลนั้น ขัดต่อข้อเท็จจริงรายการหนึ่งรายการใดหรือทุกรายการ ได้ทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวังโดยจัดว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ อันดับต่อมามั่นใจว่าได้นำหลักการของความมีสาระสำคัญไปใช้ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ อันดับต่อมาการแสดงข้อมูลตามข้อเท็จจริงเมื่อนำมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจัดได้ว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ อันดับต่อมาการตระหนักถึงการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบ โดยคำนึงถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพและสุดท้ายการตระหนักถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นที่ใช้ในการตรวจสอบเฉพาะกรณีเป็นสิ่งสำคัญนำมาใช้ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติตรวจสอบ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจเชิง

ผู้ประกอบการวิชาชีพในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) อันดับแรกใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ และใช้วิธีการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ อันดับต่อมาได้นำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ อันดับต่อมาในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน ได้ใช้ดุลพินิจเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ และสุดท้ายได้นำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรม และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ส่วนใหญ่มีความเข้าใจความเข้าใจมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) อันดับแรกได้ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการตรวจสอบรายงานการเงิน โดยรวม ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ อันดับต่อมาได้สอบถามรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ อันดับต่อมาได้ใช้ดุลพินิจในกรณีการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ และสุดท้ายมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

ผลการวิเคราะห์ระดับความเข้าใจเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินสรุปได้ว่า ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 - 24 ส่วนใหญ่โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) โดยอันดับแรกคือข้อมูลที่ได้ตรวจสอบมีความเป็นกลาง จะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือเป็นอันดับแรก รองลงมาคือข้อมูลในรายงานการเงินที่ท่านได้ตรวจสอบเชื่อถือได้โดยต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญ รองลงมาในการตรวจสอบงบการเงิน มีความคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน มีความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ต่อมาคือ ในการตรวจสอบงบการเงิน คิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียง และอันดับสุดท้ายคือ ในการตรวจสอบงบการเงิน คิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ

โดยผลการวิจัยตามสมมติฐานสามารถสรุปได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 3 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 4 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ผลจากการทดสอบสมมติฐานที่ไม่มีนัยสำคัญ ที่ 0.01 มีเพียงปัจจัย ด้านความมีสาระสำคัญ

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับความเข้าใจในมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สามารถทำการอภิปรายผลโดยลำดับระดับความเข้าใจแบ่งเป็น 4 ประเด็นสำคัญ ดังนี้ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ รองลงมาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ ต่อมาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และสุดท้ายคือระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล

ระดับความน่าเชื่อถือของงบข้อมูลงบการเงินของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 – 24 มีความเข้าใจมาก ด้านข้อมูลที่ท่านได้ตรวจสอบมีความเป็นกลาง จะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ รองลงมาคือข้อมูลในรายงานการเงินที่ท่านได้ตรวจสอบเชื่อถือได้โดยต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญ ต่อมาคือในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน มีความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ ต่อมาคือในการตรวจสอบงบการเงิน

คิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียง และสุดท้ายคือในการตรวจสอบงบการเงิน คิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ

การศึกษาเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน กรณีศึกษาผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่สังกัดสำนักตรวจสอบการเงินที่ 1 – 24 โดยการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวข้างต้นพบว่า มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

สมมติฐานที่ 1 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ (นายณัฐวีร์ คุสินธุ์, 2559) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนในการตัดสินใจให้มีการให้ความเชื่อมั่นรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน มีทั้งหมด 3 ปัจจัย โดยปัจจัยที่หนึ่งได้แก่เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นและความน่าเชื่อถือของรายงานดังกล่าวบริษัทที่มีความประสงค์ที่จะจัดทำรายงานให้มีความครบถ้วนจึงเลือกที่จะจัดให้มีการให้ความเชื่อมั่นในรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน

สมมติฐานที่ 2 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านความมีสาระสำคัญ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 3 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ (ศิริพัทธ์ เชนรัตน์วิไชย, 2560) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยหลากหลายที่ส่งผลต่อข้อควร พิจารณาในการวางแผนการสอบบัญชีและการปฏิบัติงานสอบบัญชีโดยเป็นเรื่องที่ทางสำนักงานสอบ บัญชีควรตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ซึ่งปัจจัยที่ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัย ด้านความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีเนื่องจากส่งผลต่อขั้นตอนและ กระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชีทั้งหมด เพราะความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้สอบ บัญชีทำให้ผู้สอบบัญชีเข้าใจในธุรกิจ จัดทำแนวการสอบบัญชีให้เหมาะสมและครอบคลุมความเสี่ยงใน การสอบบัญชีที่ได้ประเมินไว้ ตลอดจนสามารถวางแผนการตรวจสอบและใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชีตลอดระยะเวลาในการตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานการ สอบบัญชีและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ใช้งบการเงินว่าการจัดทำงบการเงินดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และงบการเงินปราศจากข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ และ

มีความมั่นใจในการนำผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของธนาคารไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ

สมมติฐานที่ 4 มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ด้านการสังเกต และสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ส่งผลทางบวกต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงินอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (ชญาณี ลากุล, 2560) กล่าวไว้ว่า ซึ่งการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพนั้นต้องปฏิบัติงานภายใต้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ การใช้วิจารณญาณในการประเมินวิเคราะห์สถานการณ์ การประเมินความเสี่ยง การประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานรวมไปถึงการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ โดยการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

5.3.1.1 ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อยอดจากการวิจัยนี้ โดยการแยกกลุ่มประชากรตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของหน่วยรับตรวจ ที่ผู้ปฏิบัติงานสอบการเงินตรวจสอบ เช่น เฉพาะกลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของหน่วยรับตรวจ รัฐวิสาหกิจ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบของหน่วยรับตรวจภาครัฐ เป็นต้น ซึ่งอาจจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้และมุมมองที่ได้นั้นแตกต่างกันออกไป

5.3.1.2 ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชี ต้องพัฒนาตนเองให้สามารถตรวจสอบการเงินให้ เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน เพื่อให้งบการเงินเกิดความน่าเชื่อถือ

5.3.2 ข้อเสนอแนะงานวิจัยในอนาคต

5.3.2.1 ควรศึกษาเรื่องมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน และมีการนำมาใช้ในการตรวจสอบการเงิน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาองค์กรและบุคลากรต่อไป เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของงบการเงิน และเพื่อประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นส่งผลให้งบการเงินมีความน่าเชื่อถือ

5.3.2.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาความเข้าใจของมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบงบการเงิน ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพียงอย่างเดียวอาจทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยครั้งต่อไป มีความถูกต้องครบถ้วน

สมบูรณ์ มากขึ้น ผู้วิจัยขอเสนอการทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือควรใช้เทคนิคของเครื่องมือในการวิจัย
อื่น ๆ เช่น การสัมภาษณ์ สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการคลัง, ประกาศกระทรวงการคลัง. (2561). *เรื่อง มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ พ.ศ.2561*. สืบค้น จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/243/T_0002.PDF
- กานต์พลู ทิคำ. (2559). *ความน่าเชื่อถือรายงานทางการเงินสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนของธุรกิจ*. การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- งามฉวี โชติยมนตรี และอนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. (2547). *แนวทางการประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital “วช.”.
- จิรัฐติกาล วุฒิพันธ์ และคณะ. (2560). *การใช้วิจารณ์งานในการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 5*. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 10(2), 155-168.
- ชญาณี ลากุล. (2560). *คุณลักษณะและลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบ ในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ*. *วารสารสภาวิชาชีพบัญชี*, 2(4), 65-81.
- ณัฐวีร์ คูสินธุ์. (2559). *การเลือกผู้ให้บริการงานให้ความเชื่อมั่นรายงานการพัฒนาย่างยั่งยืน (การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐวุฒิ ตันติเศรษฐ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของงบการเงินและประสิทธิผลในการตัดสินใจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์*. *วารสารบริหารธุรกิจ ศรีนครินทร์วิโรฒ*, 6(2), 20-35.
- ธิดารัตน์ ขงยศยิ่ง. (2560). *ผลกระทบของความครอบคลุมในการวางแผนการสอบบัญชีคุณภาพการสอบบัญชี ที่มีต่อความยั่งยืนในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นารีรัตน์ พลอยพุ่ม และคณะ. (2554). *ผลกระทบของความเสี่ยงในการประกอบวิชาชีพสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, ฉบับพิเศษ, 19-27.

- ปรารณา หวานเหย และคณะ. (2558). ผลกระทบของการวางแผนการปฏิบัติงานทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อคุณภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(1), 58-77.
- ปาลวี เชาวน์พานิช. (2549). ผลกระทบของความรู้ ความสามารถของนักบัญชีและการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนาระบบสุขภาพ*, 8(1), 209-216.
- รัชดาภรณ์ เสมอจันทร์ และชุตินันท์ ดิษฐ์สันเทียะ. (2553). ผลกระทบของการประยุกต์ใช้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อลักษณะคุณภาพกำไรและภาพลักษณ์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลการวิจัย Digital “วช.”.
- ศรัญญา บุญขวัญ. (2560). ผลกระทบของความพยายามในการสอบบัญชีและความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีที่มีต่อผลลัพธ์ในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศักดิ์ดา เกาะเจริญ. (2559). ระดับการสังเกตและสงสัยของผู้ประกอบวิชาชีพ : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพัทธ์ เดชรัตนวิไชย. (2560). ข้อควรพิจารณาในการวางแผนและการปฏิบัติงานสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบธุรกิจธนาคาร: กรณีศึกษา สำนักงานสอบบัญชีแห่งหนึ่ง (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ พรอุปถัมภ์ และธัญลักษณ์ วิจิตรสารวงค์. (2557). ร่างรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่: ความท้าทายของผู้สอบบัญชีและผู้ไ้รายงาน. *วารสารจุฬารกิจปริทัศน์*, 36(141), 36-54.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง มาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต. สืบค้น จาก www.oag.go.th.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน. สืบค้น จาก www.oag.go.th.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2562). แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562. สืบค้น จาก www.oag.go.th.

- อัมไพวรรณ หมั่นแสน. (2561). *ความเลียงในการสอบบัญชี กรณีศึกษา ผู้สอบบัญชี สหกรณ์ในจังหวัดเชียงใหม่* (การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อัมรา เพียรบุชา. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร* (บทความวิชาการปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เอื้องฟ้า คุณแสง (2558). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพงบการเงินของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในมุมมองของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน

ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษามาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินที่ส่งผลให้เกิดความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน ในมุมมองของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดย นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ซึ่งมีขอบเขตในการศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล 2) ความมีสาระสำคัญ 3) การใช้ดุลพินิจเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ และ 4) การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ โดยข้อคำถามในแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบ

การเงิน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน 5 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น

คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูล โปรดตอบตามความเป็นจริง และครบถ้วนสมบูรณ์ทุกตอน ทุกข้อ เพื่อให้ประโยชน์และความเที่ยงตรงที่สุด โดยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับและนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ	☐ 1) ชาย	☐ 2) หญิง
2. อายุ	☐ 1) ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 2) 30-40 ปี
	☐ 3) 41-50 ปี	☐ 4) 51 ปี ขึ้นไป

3. ตำแหน่ง 1) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 5
 2) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 4
 3) พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3
 4) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติการ
 5) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ
 6) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการพิเศษ
 7) ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ
 8) อื่น ๆ โปรดระบุ.....
4. อายุราชการ 1) ต่ำกว่า 2 ปี 2) 2 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 5 ปี
 3) 5 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 10 ปี 4) 10 ปีขึ้นไปแต่ไม่ถึง 15 ปี
 5) 15 ปีขึ้นไป
5. ระดับการศึกษาสูงสุด 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี
 3) สูงกว่าปริญญาตรี
6. สาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาและใช้ในการบรรจุแต่งตั้ง 1) การบัญชี 2) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงิน

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล 1.1 ท่านได้ให้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลในการตรวจสอบรายงานการเงินโดยรวม ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ					

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.2 ท่านมั่นใจว่าในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้รวบรวมหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ					
1.3 ท่านได้ใช้ดุลพินิจในกรณีการตรวจสอบมีข้อจำกัดสืบเนื่อง ซึ่งทำให้ได้หลักฐานการสอบบัญชีอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้					
1.4 ท่านได้สอบถามรายงานการเงินหรือการปฏิบัติงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ตรวจสอบให้ความเชื่อมั่นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้					
2. มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านความมีสาระสำคัญ					
2.1 เมื่อการแสดงผลหรือการไม่แสดงผลนั้น ขัดต่อข้อเท็จจริงรายการหนึ่งรายการใดหรือทุกรายการ ท่านได้ทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวังโดยจัดว่าเป็นรายการที่มีความมีสาระสำคัญ					
2.2 การแสดงผลตามข้อเท็จจริงเมื่อนำมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจัดได้ว่าเป็นรายการที่มีสาระสำคัญ					
2.3 ท่านตระหนักถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพอื่นที่ใช้ในการตรวจสอบเฉพาะกรณีเป็นสิ่งสำคัญนำมาใช้ในการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติการตรวจสอบ					
2.4 ท่านตระหนักถึงการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบโดยคำนึงถึงความมีสาระสำคัญเชิงคุณภาพและปัจจัยเชิงคุณภาพ					

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.5 ท่านมั่นใจว่าท่านได้นำหลักการของควมมีสาระสำคัญไปใช้ทั้งในการวางแผนและการปฏิบัติงานตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ					
3. มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ					
3.1 ท่านมั่นใจว่าได้นำแนวคิดเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพมาใช้ตลอดกระบวนการตรวจสอบ					
3.2 ท่านได้นำความรู้หรือทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ในบริบทของมาตรฐานการสอบบัญชี มาตรฐานการบัญชี และข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ของงานตรวจสอบ					
3.3 ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน ท่านได้ใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ โดยตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
3.4 ท่านใช้ดุลพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพ และใช้วิธีการที่เหมาะสม ในการตรวจสอบ เพื่อรักษาความเป็นกลางจากข้อมูลที่ได้รับ					

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดิน ด้านการตรวจสอบการเงิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4. มาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินด้านการตรวจสอบการเงินด้านการสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ					
4.1 ในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดกระบวนการตรวจสอบ					
4.2 ท่านมีทัศนคติและความนึกคิดในการตั้งข้อสงสัย การใช้วิจารณญาณในการประเมินสถานการณ์ที่อาจชี้ให้เห็นถึงการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงที่อาจเกิดขึ้นจากข้อผิดพลาดหรือการทุจริตและการประเมินหลักฐานการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง					
4.3 ท่านใช้การสังเกตและสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการวางแผน การปฏิบัติงานตรวจสอบ การสรุปผล และการรายงานผลการตรวจสอบรายงานการเงิน					
4.4 ท่านได้ตระหนักว่าอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้รายงานการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ					

ตอนที่ 3 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูลงบการเงิน

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูล งบการเงิน	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน เป็นข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ					
2. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงินเป็นข้อมูลที่เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม ไม่มีความลำเอียง					
3. ในการตรวจสอบงบการเงิน ท่านคิดเห็นว่าข้อมูลในงบการเงิน มีความเป็นจริงเชิงเศรษฐกิจ และสามารถกำหนดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ					
4. ข้อมูลที่ท่านได้ตรวจสอบมีความเป็นกลาง จะทำให้รายงานการเงินมีความน่าเชื่อถือ					
5. ข้อมูลในรายงานการเงินที่ท่านได้ตรวจสอบเชื่อถือได้ โดยต้องมีความครบถ้วนภายใต้ข้อจำกัดของความมีสาระสำคัญ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างสูง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

ประวัติการศึกษา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

วารานิชฐ์ มีลือสาร

พ.ศ. 2557 ปริญญาตรี สาขาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

พนักงานสมทบตรวจเงินแผ่นดิน ชั้น 3

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

